Al Namat Razan, Vasile Burlui
(coord.)

# NOTE DE STAGIU
# Semiologie medicală:
# pentru asistenți medicali

Editor: *Vasile Burlui*
Redactor: *Ianuarie Raul Iordăchiță*
Tehnoredactor: *Cristina Lucia Șutiu*
Coperta: *Cristina Lucia Șutiu*

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României**
**Note de stagiu - semiologie medicală : pentru asistenţi medicali /** coord.: Al Namat Razan, Vasile Burlui. - Iaşi : Cartea Românească Educaţional, 2026
Conţine bibliografie
ISBN 978-606-057-422-4

I. Razan, Al Namat (coord.)
II. Burlui, Vasile (coord.)

616

Al Namat Razan, Vasile Burlui
(coord.)

# NOTE DE STAGIU
# SEMIOLOGIE MEDICALĂ:
# PENTRU ASISTENȚI MEDICALI

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

# LISTA AUTORILOR

## Autorii principali:

**Al Namat Razan**

Conferențiar Universitar asociat, Universitatea „Apollonia" din Iași, Doctor în științe medicale, Universitatea UMF „Gr. T. Popa" Iași, Coordonator al Centrului de simulare, Universitatea „Apollonia" din Iași, Medic specialist cardiologie, competență în cardiologie intervențională.

**Burlui Vasile**

Profesor Universitar și Președinte al Universității „Apollonia" din Iași, Director al Editurii „Apollonia", Președinte al Fundației „Sf. Apollonia" și Director al VHO Collaborating Centre for Oral Health Systems in Transition pentru România. Membru de onoare al Academiei de Științe Medicale din România, al Academiei Oamenilor de Știință din România, Royal College of Surgeons of England și Federației Dentare Internaționale (FDI), Doctor în științe medicale, absolvent al Facultății de Medicină Dentară a Universității de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa" din Iași, competență în Implantologie Orală. Medic stomatolog și Medic primar în chirurgie maxilo-facială.

# Coautori:

**Al Namat (Voiculeț) Nadia**

Doctorand Școala Doctorală de Științe Biomedicale, Facultatea de Medicină și Farmacie, Centrul de Cercetare în Domeniul Medico-Farmaceutic, Universitatea „Dunărea de Jos" din Galați, Medic rezident an I Medicină de Familie, Galați.

**Bogdan-Goroftei Roxana Elena**

Conferențiar Universitar Dr. Habilitat, Universitatea „Dunărea de Jos" din Galați, Facultatea de Medicină și Farmacie, Disciplina Prim ajutor. Medicină de Urgență, Centrul de Cercetare în Domeniul Medico-Farmaceutic, Doctor în științe medicale, Medic primar Medicină de Urgență, Șef Secție CPU Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Sf. Ioan" din Galați.

**Bogdan Pompiliu Mircea**

Doctorand Școala Doctorală de Științe Biomedicale, Facultatea de Medicină și Farmacie, Centrul de Cercetare în Domeniul Medico-Farmaceutic, Universitatea „Dunărea de Jos" din Galați, Medic rezident an V Anestezie și Terapie Intensivă, Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Apostol Andrei" din Galați.

**Duceac Letiția Doina**

Profesor Universitar Dr. Habilitat, Universitatea

„Dunărea de Jos" din Galați, Facultatea de Medicină și Farmacie, Departamentul Medical, Centrul de Cercetare în Domeniul Medico-Farmaceutic, Doctor în științe medicale, Conducător doctorate, Medic primar Epidemiologie, Șef Secție de Prevenire și Control a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale, Spitalul Clinic de Urgență „Prof. Dr. N. Oblu" din Iași.

**Duceac (Covrig) Mădălina**

Doctorand Școala Doctorală de Științe Biomedicale, Facultatea de Medicină și Farmacie, Centrul de Cercetare în Domeniul Medico-Farmaceutic, Universitatea „Dunărea de Jos" din Galați, Licențiat Balneofiziokinetoterapie și Asistență Medicală Generală, Facultatea de Medicină, Universitatea „Apollonia" din Iași, Balneofiziokinetoterapeut licențiat, Spitalul Clinic de Urgență „Prof. Dr. N. Oblu" din Iași (Spital de Neurochirurgie), Master în „Metode fizicale aplicate în Kinetoterapie".

**Grigore Camelia**

Profesor Universitar Dr. Habilitat, Universitatea „Dunărea de Jos" din Galați, Facultatea de Medicină și Farmacie, Centrul de Cercetare în Domeniul Medico-Farmaceutic, Doctor în științe medicale, Conducător doctorate, Departament Științe Morfofuncționale, disciplina Fiziopatologie, Medic primar Medicină Interna, Medic primar Gastroenterologie, Spitalul Clinic Județean de Urgență Brăila, Șef Secția Medicală.

**Luchian Nicoleta**

Asistent Universitar Facultatea de Medicină și Științe Biologice, Universitatea „Stefan cel Mare" din Suceava, Doctorand Școala Doctorală de Științe Biomedicale,

Facultatea de Medicină și Farmacie, Centrul de Cercetare în Domeniul Medico-Farmaceutic, Universitatea „Dunărea de Jos" din Galați, Master și specializare în Paliație, Director de Îngrijiri Spitalul Municipal din Pașcani, Coordonator program de specializare în Îngrijiri Paliative, centrul Pașcani.

**Pleșea-Condratovici Alina**

Conferențiar Universitar Dr., Universitatea „Dunărea de Jos" din Galați, Facultatea de Medicină și Farmacie, Centrul de Cercetare în Domeniul Medico-Farmaceutic, Doctor în științe medicale, Medic primar Medicină de Familie, Medic specialist Dermatovenerologie.

**Roșca-Al Namat Dina**

Asistent Universitar Facultatea de Medicină, Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa" din Iași, Doctorand Școala Doctorală a Universității de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa" din Iași, Medic specialist Chirurgie Pediatrică.

**Roșca Romulus Adrian**

Asistent Universitar, Facultatea de Medicină, Universitatea „Apollonia" Iași, Doctorand Universitatea de Medicina si Farmacie „Grigore T. Popa" din Iași, Medic primar Chirurgie Pediatrică la Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Sf. Maria" din Iași.

**Salim Camer**

Șef lucrări Dr. Facultatea de Medicină, Universitatea „Ovidius" din Constanța, Disciplina de Medicină de Urgență, Doctor în științe medicale, Medic primar în Medicină de Urgență și Medic Primar Endocrinologie,

Șef UPU-SMURD, Spitalul Clinic Județean de Urgență din Constanța.

**Timofte Loredana-Oana**

Doctorand Școala Doctorală de Științe Biomedicale, Facultatea de Medicină și Farmacie, Universitatea „Dunărea de Jos" din Galați, Centrul de Cercetare în Domeniul Medico-Farmaceutic al Universității „Dunărea de Jos" din Galați, Master în Managementul Serviciilor de Sănătate în domeniul medico-farmaceutic, Asistent medical licențiat Serviciul de Ambulanță Iași, Profesor Școala Postliceală de Stat „Grigore Ghica Vodă" din Iași.

**Turcu Gabriela**

Asistent Universitar Facultatea de Medicină, Universitatea „Apollonia" din Iași, Medic primar Medicină de Familie, doctorand Disciplina Farmacologie, Farmacologie clinică și Algeziologie, Universitatea de Medicină si Farmacie „Grigore T. Popa" din Iași, Evaluator spitale ANMCS, Administrator SC GATUR MEDCONS SRL.

**Zlăvog Ana-Maria**

Asistent Universitar, Facultatea de Medicină, Universitatea „Apollonia" din Iași, Doctorand Școala Doctorală de Științe Biomedicale, Facultatea de Medicină și Farmacie, Centrul de Cercetare în Domeniul Medico-Farmaceutic, Universitatea „Dunărea de Jos" din Galați, Medic primar Neurologie, Medic primar Medicină de Familie, Medic formator în Medicina de Familie.

# Introducere în semiologie. Definiții și concepte fundamentale

Semiologia medicală reprezintă una dintre disciplinele fundamentale ale practicii clinice, având un rol esențial în stabilirea diagnosticului corect și în orientarea conduitei terapeutice. Ea constituie baza pe care se sprijină actul medical, prin corelarea informațiilor obținute din anamneză, examen clinic și investigații paraclinice. Dacă datele anamnestice orientează diagnosticul, cele clinice îl fundamentează, iar explorările de laborator îl confirmă, semiologia integrează aceste etape într-un proces coerent de evaluare a pacientului.

Dincolo de dimensiunea sa strict tehnică, semiologia medicală implică și o profundă componentă umană. Practicarea ei presupune nu doar erudiție medicală, ci și cultură generală, respect față de pacient, empatie, decență, etică și respectarea principiilor deontologice. Astfel, semiologia nu este doar o metodă de investigare a bolii, ci și o expresie a relației dintre profesionistul din domeniul sănătății și persoana aflată în suferință.

Scopul principal al semiologiei este de a oferi atât medicului, cât și asistentului medical, metodele și tehnicile necesare examinării pacientului, precum și instrumentele intelectuale pentru identificarea, descrierea și interpretarea corectă a semnelor și simptomelor. Prin aplicarea riguroasă a acestor principii, se poate realiza o apreciere rapidă și exactă a diagnosticului clinic, facilitând

intervenția eficientă în vederea redobândirii sau ameliorării stării de sănătate.

Conceptul de sănătate este strâns legat de cel de boală, iar înțelegerea unuia presupune clarificarea celuilalt. Conform definiției Organizației Mondiale a Sănătății, sănătatea nu se limitează la absența bolii sau a infirmității, ci reprezintă o stare de bine completă din punct de vedere fizic, mintal și social. Această definiție extinde perspectiva medicală dincolo de dimensiunea biologică, incluzând aspecte psihologice și sociale esențiale pentru echilibrul individului.

În opoziție cu starea de sănătate, boala este definită ca o abatere de la normal, determinată de modificări ale mediului intern sau de acțiunea unor factori externi. Această deviație are consecințe nedorite asupra confortului personal, capacității funcționale și activității sociale a individului. Din punct de vedere evolutiv, boala poate fi clasificată în acută sau cronică. Boala acută se caracterizează printr-o durată relativ scurtă, la finalul căreia pacientul își poate relua activitatea obișnuită, deși în perioada respectivă poate necesita îngrijiri medicale repetate. În schimb, boala cronică este de lungă durată și determină o alterare organică sau funcțională persistentă, care obligă pacientul să își modifice stilul de viață și poate genera incapacitate parțială sau totală.

Starea de sănătate sau de boală este evaluată și confirmată de medic, în timp ce îngrijirile medicale sunt asigurate, în mare măsură, de asistentul medical. Medicul este profesionistul care, în urma absolvirii unei facultăți de medicină, are ca misiune promovarea sănătății individului și a colectivității. Asistentul medical, la rândul său, este un specialist cu pregătire specifică, a cărui activitate se bazează pe competență profesională, responsabilitate